मा राजन् क्रोधवशं गमः प्रसादं कुरु नार्हसि मण्डूकानामनपराधिनां बधं कर्त्तुमिति श्लोकौ चात्र भवतः ।

मा मण्डूकान् जिघांस त्वं कोपं सन्धारयाच्युत । प्रतीयते धनोद्रेको जनानामविजानतां ।

प्रतिजानीहि नैतांस्त्वं प्राप्य क्रोधं विमोक्ष्यसि । अलं कृत्वा तवाधर्मं मण्डूकैः किं हतैर्हि ते । १९१७०

तमेवंवादिनमिष्टजनशोकपरीतात्मा राजाऽथोवाच ।

नहि क्षम्यते तन्मया हनिष्याम्येतानेतैर्दुरात्मभिः प्रिया मे भक्षिता सर्व्वथैव मे बध्या मण्डूका नार्हसि विघ्नमामुपरोद्धुमिति ।

स तद्वाक्यमुपलभ्य व्यथितेन्द्रियमनाः प्रोवाच प्रसीद राजन्नहमायुर्नाम मण्डूकराजो मम सा दुहिता सुशोभना नाम ।

तस्या हि दौःशील्यमेतद्बहवस्तया राजानो विप्रलब्धाः पूर्व्वा इति ।

तमब्रवीद्राजा तयाऽस्त्यहमर्थी सा मे दीयतामिति । अथैनां राज्ञे पिता ददावब्रवीच्चैनामेनं राजानं शुश्रूषस्वेति । १९१७५

स एवमुक्ता दुहितरं क्रुद्धः शशाप यस्मात्त्वया राजानो विप्रलब्धा बहवस्तस्माद्ब्रह्मण्यानि तवापत्यानि भविष्यन्तीत्यनृतकत्वात्तवेति ।

स च राजा तामुपलभ्य तस्यां सुरतगुणनिबद्धहृदयो लोकत्रयैश्वर्य्यमिवोपलभ्य हर्षेण वाष्पकलया वाचा प्रणिपत्याभिपूज्य मण्डूकराजमब्रवीत् अनुगृहीतोऽस्मीति । स च मण्डूकराजो दुहितरमनुज्ञाप्य यथागतमगच्छत् ।

अथ कस्यचित् कालस्य तस्यां कुमारास्त्रयस्तस्य राज्ञः सम्बभूवुः । शलो दलो बलश्चेति ततस्तेषां ज्येष्ठं शलं समये पिता राज्येऽभिषिच्य तपसि धृतात्मा वनं जगाम । अथ कदाचिच्छलो मृगयामनुचरन् मृगमासाद्य रथेनान्वधावत् ।

सूतश्चोवाच शीघ्रं मां वहस्वेति स तथोक्तः सूतो राजानमब्रवीत् ।

न क्रियतामनुबन्धो नैष शक्यस्त्वया मृगोऽयं ग्रहीतुं । यद्यपि ते रथे युक्तौ वाय्यौ स्यातामिति । ततोऽब्रवीद्राजा सूतमाचक्ष्व मे वाय्यौ हन्मि वा त्वामिति । स एवमुक्तो राजभयभीतः सूतो वामदेवशापभीतश्च सन्नाचख्यौ राज्ञे । ततः पुनः स राजा खड्गमुद्यम्य शीघ्रं कथयस्वेति तमाह हनिष्ये त्वामिति । स तदाह राजभयभीतः सूतो वामदेवस्याश्वौ वाय्यौ मनोजवाविति । १९१८०

अथैनमेवं ब्रुवाणमब्रवीद्राजा वामदेवाश्रमं याहीति । स गत्वा वामदेवाश्रमं तमृषिमब्रवीत् ।

भगवन् मृगो मे विद्धः पलायते सम्भावयितुमर्हसि वाय्यौ दातुमिति । तमब्रवीदृषिर्ददानि ते वाय्यौ कृतकार्य्येण भवता मम वाय्यौ निर्य्यात्यौ क्षिप्रमिति । स च तावश्वौ प्रतिगृह्यानुज्ञाप्य ऋषिं प्रायाद्वामिप्रयुक्तेन रथेन मृगं प्रति गच्छंश्चाब्रवीत् सूतमश्वरत्नाविमौ अयोग्यौ ब्राह्मणानां नैतौ प्रतिदेयौ वामदेवायेत्युक्त्वा मृगमवाप्य स्वनगरमेत्याश्वावन्तःपुरेऽस्थापयत् ।

अथर्षिश्चिन्तयामास तरुणो राजपुत्रः कल्याणं पत्रमासाद्य रमते । न मे प्रतिनिर्यातयत्यहो कष्टमिति ।

स मनसा विचिन्त्य मासि पूर्णे शिष्यमब्रवीत् । गच्छात्रेय राजानं ब्रूहि यदि पर्य्याप्तं तदा निर्यातयोपाध्यायवाय्याविति ।

स गत्वैव तं राजानमब्रवीत् तं राजा प्रत्युवाच राज्ञामेतद्वाहनमनर्हा ब्राह्मणा रत्नानामेवंविधानां किं ब्राह्मणानामश्वैः कार्य्यं साधु गम्यतां । १९१८५

स गत्वैतदुपाध्यायायाचष्ट तच्छ्रुत्वा वचनमप्रियं वामदेवः क्रोधपरीतात्मा स्वयमेव राजानमभिगम्याश्वार्थमचोदयन्नचादद्राजा ।